

# Redactioneel

---

De vierde aflevering in 2019 van het *Tijdschrift voor Ondernemingsbestuur* bevat drie bijdragen met uiteenlopende onderwerpen: fiscaliteit, inrichting van de BV en de ontwikkeling van governancecodes. Alle relevant voor goed ondernemingsbestuur.

De eerste bijdrage is van de hand van redactielid *Stan Stevens* en *Sathees Kengatharam*. Zij gaan in op de Anti Tax Avoidance Directive (ATAD 1), die per 1 januari 2019 in de Nederlandse wetgeving is geïmplementeerd. De implementatie van ATAD 1 komt neer op de invoering van twee nieuwe regelingen: de earningsstrippingmaatregel en de controlled foreign company (CFC)-maatregel. De earningsstrippingmaatregel maximeert de renteaftrek van intercompany en externe leningen van de belastingplichtige. Bij een CFC-vennootschap kan worden gedacht aan een vennootschap die is gevestigd in een belastingparadijs, zoals Bermuda, en die fungeert als financierings- of licentievennootschap voor de groep. Het doel van de CFC-maatregel is het tegengaan van winstverschuiving via gecontroleerde buitenlandse ondernemingen. *Stevens* en *Kengatharam* stellen dat Nederland heeft gekozen voor een strenge implementatie van de richtlijn, omdat de wetgever internationale belastingontwijking actief wil bestrijden en de Nederlandse belastinggrondslag wil beschermen. Een belangrijk motief voor de strenge implementatie is ook dat Nederland af wil van het etiket dat zij een belastingparadijs is of ten minste de facilitator is van internationale belastingontwijking. Dat plaatst deze bijdrage in de actuele discussie die in de politiek en de media sinds enige tijd wordt gevoerd. Voor de praktijk zal de implementatie van de earningsstrippingmaatregel de meeste impact hebben, omdat deze regeling van belang is voor alle ondernemingen die geld lenen. De CFC-maatregel zal in de praktijk beperkte toepassing vinden, aldus *Stevens* en *Kengatharam*.

In de tweede bijdrage bespreken *Michel van Agt* en *Rik Walschot* de vergadering van houders van aandelen van een bepaalde soort of aanduiding in de BV. Zij stellen het vergaderrecht en stemrecht verbonden aan dergelijke aandelen en de uitoefening van die rechten door de aandeelhouder in de soortvergadering ('BGA') centraal. De wet geeft daarvoor geen regels. *Van Agt* en *Walschot* richten zich ook op de mogelijke opschorting van vergaderrecht en stemrecht in een BGA, op grond van een wettelijke of statutaire regeling. Zij concluderen onder meer dat statutaire creativiteit mogelijk is en dat het aan de vennootschap – en daarmee aan het notariaat – is om te voorzien in een statutaire regeling van de vergaderorde in deze vergadering vanwege de wettelijke leemte. Een wettelijke (vangnet)regeling zou echter wenselijk zijn ter voorkoming van onduidelijkheden over onder meer het aantal stemmen dat in een BGA kan worden uitgebracht bij het ontbreken van een statutaire regeling.

In de laatste bijdrage van deze aflevering stelt *Fabian Keijzer* de permanente ontwikkeling van governancecodes aan de orde. Meer in het bijzonder bespreekt hij hoe de diverse governancecodes in de semipublieke sector zich in de afgelopen jaren hebben ontwikkeld, hoe zij zich tot elkaar verhouden en hoe zij elkaar beïnvloeden. *Keijzer* stelt dat deze codes een belangrijke bijdrage leveren aan de professionalisering van bestuurders en interne toezichthouders van instellingen. Van een voltooid proces is echter geen sprake. Good governance is een levend bouwwerk dat nooit af is en permanent om onderhoud en ontwikkeling vraagt. De diverse governancecodes beïnvloeden bij die ontwikkeling elkaar, maar behouden hun eigenheid. Zij zijn een instrument waarmee de semipublieke sector en haar instellingen kunnen laten zien dat zij hun verantwoordelijkheid serieus nemen en leren van onvermijdelijke fouten. Governancecodes zijn helaas ook geen panacee tegen incidenten, zo besluit *Keijzer* zijn bijdrage.

Ik nodig u, als lezer, van harte uit te reageren op artikelen in *TvOB* en uw opmerkingen of suggesties over *TvOB* kenbaar te maken aan Charlotte Helmer (redactiesecretaris) op: [tijdschriftvob@gmail.com](mailto:tijdschriftvob@gmail.com).

*Namens de redactie, Rogier Wolf*